

Heemtuin Haaksbergen stelt zich voor

Desmond Olde Velthuis

Het ontstaan van de heemtuin

De IVN-afdeling Haaksbergen kreeg in 1982 de beschikking over een clubgebouw. Rondom dit gebouw lag een ruig grasland met een grootte van ongeveer 1000 m². Al spoedig ontstond het idee om op dit stuk grond een heemtuin aan te leggen.

In de winter van 1982 zijn de plannen gemaakt en in het voorjaar van 1983 is begonnen met de aanleg van het omheinde gedeelte van de heemtuin. In 1988 kreeg het IVN de beschikking over een direct aan de bestaande heemtuin grenzend stuk grasland van ongeveer 2000 m². In 1989 werd begonnen met de uitbreiding van de heemtuin op dit open gedeelte. Met behulp van een graafmachine werd het reliëf aangebracht, zodat een uitkijkheuvel, een als begrenzing bedoelde zandrug en een lager, vochtig gedeelte ontstonden.

Een wandeling langs de verschillende onderdelen

De heemtuin bestaat uit verschillende onderdelen (zie plattegrond).

We beginnen de wandeling in het omheinde gedeelte van de heemtuin (rechts op de plattegrond).

Hier vinden we:

- De kruidentuin

Deze kruidentuin is verdeeld in vakken waarin tuin- en keukenkruiden, geneeskrachtige kruiden en verplanten staan. In het middenperk staat een kweeper.

De perken zijn afgewerkt met de voor kruidentuinen kenmerkende buxushaagjes.

- De akkertjes

Op dit gedeelte zijn twaalf vakken ('de akkertjes') gecreëerd. Deze akkertjes worden elk jaar bemest, gespit en ingezaaid met éénjarige gewassen.

Een aantal akkertjes wordt ingezaaid met (oude) landbouwgewassen, zoals rogge, haver, gerst, vlas, boekweit, voederbieten en aardappels.

Tussen de granen groeien akkeronkruiden, zoals Bolderik, Korenbloem, Klapproos, Gele ganzebloem en Akkerviooltje.

- De compostpresentatie

Op dit gedeelte worden een aantal methodes om compost te maken getoond (composthoop, verschillende silo's). In 1992 is er een groot bord bij geplaatst met informatie over het hoe en waarom van compost.

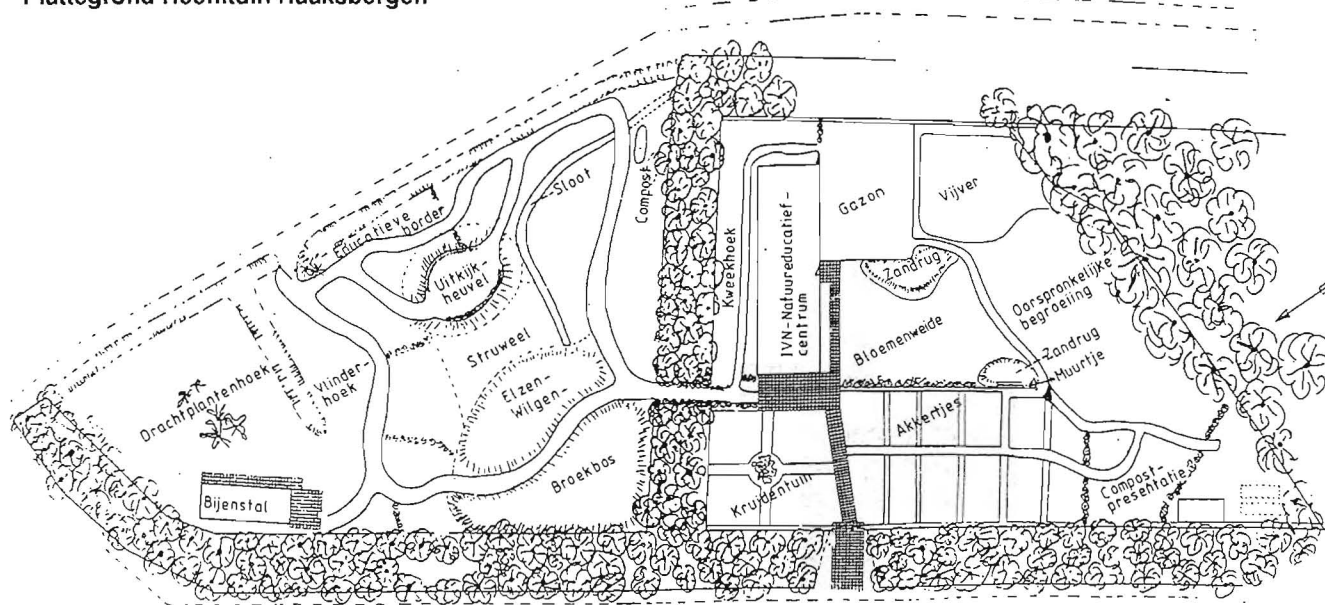
- Het muurtje

Dit muurtje werd in 1984 gemetseld met kalkspecie. Deze cement is plantvriendelijker dan de cement die tegenwoordig gebruikt wordt. Inmiddels groeien Muurleeuwebekje en Gele kamille op het muurtje.

- De bloemenweide

Hier is de oorspronkelijke begroeiing afgeplagd en de grond is verder verschaald door enkele jaren maïs te verbouwen. Daarna is de bloemenweide ingezaaid met planten als Knoopkruid, Blaassilene, Muskuskaasjeskruid en Avondkoekebloem. De bloemenweide wordt tweemaal per jaar gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Op deze wijze wordt de grond steeds schraler.

Plattegrond Heemtuin Haaksbergen

Dievelaarslaantje

- De vijver

In 1986 is de vijver met behulp van plasticfolie aangelegd. De vijver is op het laagste punt anderhalve meter diep. In de vijver leven veel Bruine kikkers en andere waterdieren, waaronder insecten als het Bootsmannetje, Geelgerande watertor, Waterschorpioen en libellelarven.

Door een laantje van Haagbeuken bereiken we het **open gedeelte van de heemtuin** (het linkergedeelte van de plattegrond) met o.a:

- Het Elzen-Wilgenbroekbos

Dit gedeelte ligt ongeveer 0,5 tot 1 meter lager dan de omgeving. Dit vochtige gedeelte is in 1990 ingeplant met Zwarte elzen, Grauwe en Schietwilgen.

- De bijenstal en drachtplantenhoek

Tek. Mevr. R. van Hout

De plaatselijke imkersvereniging "De Heidebloem" heeft hier in 1990, in nauwe samenwerking met het IVN, een grote bijenstal gebouwd, waarin plaats is voor 15 kasten. Vóór de bijenstal is een drachtplantenhoek aangelegd, waar de bijen de nodige nectar en stuifmeel kunnen halen.

- De vlinderhoek

Deze hoek is ingericht met waard- en voedselplanten voor vlinders. Hier groeien dus b.v. Liguster, Lookzonder-look, Buddleia en IJzerhard. De hoek trekt in het zomerseizoen veel soorten vlinders, zoals Kleine vos, Dagpauwoog, Landkaartje, Argusvlinder, Gehakelde aurelia, Oranjetipje, Atalanta, Distelvlinder en Bont zandoogje.

- De educatieve border

Hier zijn vijf vakken gecreëerd, waarin vijf plantenfamilies behandeld worden. Het zijn de Helmkruid-, de Schermbloemen-, de Composie-

Overzicht omheind gedeelte met Natuureducatief Centrum foto: D. Olde Velthuis

ten-, de Vlinderbloemen- en de Lipbloemenfamilie.

De heemtuinwerkgroep

De heemtuin is aangelegd en wordt onderhouden door de heemtuinwerkgroep van het IVN. De groep bestaat uit ongeveer **tien enthousiaste vrijwilligers** die elke zaterdag in de heemtuin werken. Het is een erg gevarieerde groep mensen in de leeftijd van 14 tot 65 jaar.

De heemtuinwerkgroep houdt zich niet alleen bezig met het onderhoud van de tuin. Zo worden er ook **zaden** geoogst, welke in zakjes worden gedaan en daarna verkocht.

De heemtuinwerkgroep heeft bij elk onderdeel van de tuin een **informatiebord** geplaatst met wetenswaardigheden over het betreffende onderdeel. De werkgroep organiseert regelmatig **themamiddagen**, welke betrekking hebben op een bepaald onderdeel van de heemtuin.

Het IVN-Natuureducatief Centrum

Het in de heemtuin gelegen clubgebouw van het IVN is in 1984 omgebouwd tot een Natuureducatief Centrum (NEC).

In het NEC is een **tentoonstelling** ingericht met onderwerpen die twee keer per jaar gewisseld worden. Er is een **sporenhoeke** voor de jeugd, evenals een hoek waar geknipt, gekleurd en geplakt kan worden en waar **natuurspelletjes** kunnen worden gedaan. Ook is er een **groenwinkel**, waar IVN-artikelen en an-

dere op de natuur betrekking hebbende artikelen verkocht worden.

In het NEC worden in het zomerseizoen elke maand themamiddagen georganiseerd. Een aantal thema's in 1993 zijn:

"Kinderboerderij" (25 april), "Bijen" (4 juli) en "Vlinders" (5 september).

Openingstijden en ligging

Voor de heemtuin en het NEC gelden dezelfde openingstijden:

- **zomerseizoen** (april t/m oktober): elke zondag van 14.00 - 16.00 uur (themamiddagen: 14.00 - 17.00 u.)

- **winterseizoen** (november t/m maart): elke eerste zondag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur.

Het open gedeelte van de heemtuin is altijd toegankelijk.

De heemtuin bevindt zich aan het Dievelaarslaantje in het park Groot-Scholtenhagen in Haaksbergen.

Voor **meer informatie over de heemtuin** of voor het aanvragen van een **rondleiding** kunt u contact opnemen met de coördinator van de heemtuinwerkgroep:

Desmond Olde Velthuis, Mozartstraat 41, 7482 VA Haaksbergen. Tel: 05427-24478 (na 18.00 uur).

Voor **meer informatie over het NEC** kunt u contact opnemen met het secretariaat van de IVN-afdeling Haaksbergen:

Mevr. W.J. Molenkamp, Veldmasterstraat 41, 7482 TA Haaksbergen. Tel: 05427-24382.